

NACRT

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE**

PRIJEDLOG ZAKONA O KAZALIŠTIMA

Zagreb, rujan 2005.

PRIJEDLOG ZAKONA O KAZALIŠTIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 2. te člancima 50. i 52. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Tradicija kazališnog zakonodavstva u Republici Hrvatskoj

Hrvatska zakonodavno-pravna tradicija u području kazališta traje u kontinuitetu već više od stotinu i trideset godina. Prvi kazališni zakon bio je donesen 1861. godine, a u Republici Hrvatskoj kao samostalnoj državi, Zakon o kazalištima donesen je u studenome 1991. godine ("Narodne novine", broj 61/91), kao jedan od prvih propisa s područja kulture u novoj državi. Taj je Zakon definirao kazališnu djelatnost kao dio kulturne i umjetničke narodne vrednote. Zakon je mijenjan Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o kazalištima donesenima 1995. godine ("Narodne novine", broj 50/95) i 1997. godine ("Narodne novine", broj 13/97) te u prosincu 2000. godine ("Narodne novine", broj 127/00).

Kazališta u Republici Hrvatskoj

U skladu s postojećim Zakonom o kazalištima, kazališta u Republici Hrvatskoj djeluju kao javna kazališta i to nacionalna i ostala javna kazališta, koja su osnovana kao gradska, županijska, općinska, zatim kazališne kuće i privatna kazališta. Svojom brojnošću i djelovanjem kazališta u Republici Hrvatskoj ostvaruju raznovrsnost repertoara i regionalnu rasprostranjenost kazališnog života.

Prema posljednjim dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku (sezona 2003./2004.) u Republici Hrvatskoj djeluje ukupno 75 kazališta. Od toga 29 profesionalnih kazališta, 13 profesionalnih kazališta za djecu i 33 amaterska kazališta. Nadalje, izvedeno je 7459 predstava sa 1.618.265 posjetitelja. Iz ovih podataka proizlazi da je po jednom profesionalnom kazalištu prosječno izvedeno 145 predstava s prosječno 257 posjetitelja po predstavi. Od ukupno izvedenih 836 djela u svim kazalištima, 472 su bila djela domaćih autora, što predstavlja 56,7% svih izvedbi.

Status nacionalnih kazališta imaju četiri kazališta:

- Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu,
- Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca Rijeka,
- Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku,
- Hrvatsko narodno kazalište Split.

Sva nacionalna kazališta u svom djelovanju ostvaruju bogat program u tri umjetnička segmenta: operi, drami i baletu, a u okviru Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka djeluje i Talijanska drama.

Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu je državno i matično kazalište, a osnivač mu je Republika Hrvatska. Vlasnici ostalih triju nacionalnih kazališta, su jedinice lokalne (regionalne) samouprave. Grad Split je osnivač Hrvatskog narodnog kazališta Split, Grad Rijeka je osnivač Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka, a Grad Osijek i Županija osječko-baranjska, osnivači su Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku.

Podaci Državnog zavoda za statistiku, za sezonu 2003./04., koji uključuju broj zaposlenih, broj umjetničkog osoblja, broj tehničkog osoblja, broj zaposlenih u pratećim službama i broj izvedenih predstava su sljedeći:

Nacionalna kazališta

	broj zaposlenih	broj umjetničkog osoblja	broj tehničkog osoblja	broj pratećeg osoblja	broj izvedbi
Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu	549	316	187	46	271 drama 65 opera 82 balet 79 scena Habunek 45
Hrvatsko narodno kazalište I. pl. Zajca Rijeka	281	173	79	29	218 drama (+ Talijanska drama) 165 opera+ koncerti 42 balet 11
Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku	208	126	60	22	189 drama 93 opera+ koncerti 85 balet 11
Hrvatsko narodno kazalište Split	268	138	9	36	165 drama 69 opera+ koncerti 37 balet 35 Mala scena 24

Osim nacionalnih kazališta u Republici Hrvatskoj na nacionalnoj razini djeluju i kazališni festivali koji na svojim programima produciraju djela spomenutih umjetničkih segmenata – opere, drame i baleta. To su Dubrovačke ljetne igre i Splitsko ljeto. Oba

festivala kontinuirano se održavaju već više od pola stoljeća, ostvaruju iznimno kvalitetne programe i međunarodno su priznati i prepoznatljivi.

Dubrovačke ljetne igre organizira "Javna ustanova Dubrovačke ljetne igre". Grad Dubrovnik je u 2004. godini sufinancirao održavanje igara sa 500.000,00 kn, Županija dubrovačko-neretvanska sa 200.000,00 kn, a Ministarstvo kulture sa 4.880.364,00 kn.

Splitsko ljeto održava se u organizaciji Hrvatskog narodnog kazališta Split. Grad Split je u 2004. godini sufinancirao Splitsko ljeto sa 1.440.000,00 kn, Županija splitsko-dalmatinska sa 870.000,00 kn, a Ministarstvo sa 1.600.000,00 kn.

Uz navedene festivale organizira se velik broj drugih festivala i kazališnih manifestacija na različitim razinama. Ministarstvo kulture daje kontinuiranu potporu za ostvarenje više od 30 kazališnih festivala i manifestacija.

Međutim, raznolikost, bogatstvo i ravnomjerna regionalna zastupljenost kazališnog stvaralaštva na području cijele Republike Hrvatske ostvaruje se umjetničkom djelatnošću brojnih ostalih javnih kazališta. Ovisno o osnivaču to su gradska kazališta, županijska, općinska kazališta, kazališne kuće i privatna kazališta, a djeluju i brojne umjetničke organizacije.

Profesionalna gradska kazališta

	broj zaposlenih	broj umjetnickog osoblja	broj tehnickog osoblja	broj prateceg osoblja	broj izvedbi
Kazalište Marina Držica Dubrovnik (+ scena Bursa + nocna scena)	48	20	21	7	116
Gradsko kazalište Požega	6	0	2	4	55
Gradsko kazalište Pula	19	4	4	11	95
Gradsko kazalište mladih Split	18	8	4	6	187
Hrvatsko narodno kazalište Varaždin	54	24	21	9	148
Kazalište Virovitica	19	10	6	3	191
Dramsko kazalište Gavella	114	45	49	20	242
Teatar ITD (vlasnik: Sveučilište Zagreb)	15	5	7	3	159
Zagrebacko gradsko kazalište «Komedija»	166	106	48	12	191
Zagrebacko kazalište mladih (+scena Polanec)	118	41	56	21	281
Satiricko kazalište Kerempuh (+ scena Vidra)	56	22	23	11	247

Profesionalna gradska kazališta za djecu

	broj zaposlenih	broj umjetnickog osoblja	broj tehnickog i prateceg osoblja	broj izvedbi
Djecje kazalište Osijek	24	11	13	314
Gradsko kazalište lutaka Rijeka	19	8	11	209
Gradsko kazalište lutaka Split	29	9	20	335

Kazalište lutaka Zadar (županijsko kaz.)	25	13	12	185
Gradsko kazalište Trešnja, Zagreb	54	20	34	325
Gradsko kazalište «Žar ptica», Zagreb	15	4	11	268
Zagrebacko kazalište lutaka	50	27	23	243

Djeluju i gradska kazališta koja nemaju stalne profesionalne ansamble, ali ipak izvode profesionalnu kazališnu djelatnost. To su Gradsko kazalište «Zorin dom» Karlovac, Gradsko kazalište Požega i Gradsko kazalište Pula.

Važeci Zakon o kazalištima predvidio je i mogućnost djelovanja kazališnih kuća u onim hrvatskim gradovima u kojima postoje kazališne zgrade, odnosno prostor funkcionalno pogodan i opremljen za izvođenje scenskih djela, ali ne i stalni kazališni ansambl, u kojima se stalno ili povremeno izvode predstave gostujućih kazališta i kazališnih družina. Kazališne kuće su Hrvatska kazališna kuća u Zadru i Šibensko kazalište.

Privatna kazališta

Mogućnost osnivanja privatnih kazališta i kazališnih družina kao ustanova, trgovačkih društava i umjetničkih organizacija obogatilo je kazališni život u Hrvatskoj, a osobito u području programa gostovanja. Manje, mobilnije i jeftinije predstave izrazito su pogodne za ostvarenje brojnih programa gostovanja na području cijele Republike Hrvatske. To je imalo osobito značenje za ratom stradala područja i područja od posebne državne skrbi, te za otoke. Takve je programe Ministarstvo kulture kontinuirano sufinanciralo. U 2004. godini Ministarstvo je u okviru programa gostovanja sufinanciralo preko 270 izvedbi kazališta i privatnih kazališta.

2. Osnovna pitanja koja se ureduju novim zakonom

Zakonom o kazalištima se ureduju sljedeća pitanja:

- definiranje kazališne djelatnosti kao djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku
- osnivanje kazališta i kazališnih družina
- sredstva za rad kazališta i kazališnih družina, te obveze osnivača
- kriteriji za programe kazališta i osnovne programske smjernice
- prestanak rada kazališta i kazališnih družina
- nacionalna kazališta i nacionalni kazališni ansambl
- ostala javna kazališta i javne kazališne družine
- privatna kazališta i kazališne družine
- ustrojstvo i upravljanje javnim kazalištima, uvođenje upravnih vijeca u kazališta, postupak izbora i imenovanja intendanta, poslovnog ravnatelja i ravnatelja, te njihove obveze i ovlasti
- sprječavanje sukoba interesa
- izvješćivanje osnivača o programskom i financijskom poslovanju
- nadzor nad zakonitošću rada i nadzor nad financijskim poslovanjem
- pitanja vezana uz kazališne umjetnike i druge kazališne radnike (zasnivanje i prestanak radnog odnosa, natjecaji, audicije,
- stjecanje statusa nacionalnog prvaka i prvaka kazališta
- zabrana natjecanja kazališnog radnika s kazalištem

- angažiranje umjetnika i drugih vanjskih suradnika
- mogućnost uređivanja pitanja festivala od interesa za Republiku Hrvatsku posebnim pravilnikom, te
- te rokovi za usklađivanje rada i ustrojstva kazališta s novim zakonom.

3. Posljedice koje će proisteci donošenjem novoga Zakona

Predloženim Zakonom utvrđuju se temeljni okviri te se preciznije uređuje obavljanje kazališne djelatnosti, a osobito osnivanje kazališta i kazališnih družina, financiranje, ustrojstvo i upravljanje kazalištem, obveze i prava intendanta, poslovnog ravnatelja i ravnatelja, položaj kazališnih umjetnika i drugih kazališnih radnika te druga pitanja od značenja za kazališnu djelatnost.

Predloženim Zakonom osigurati će se pretpostavke za moderniji kazališni sustav te poboljšanu organizaciju nacionalnih i drugih javnih kazališta. Poboljšanja su predviđena u području upravljanja kazalištima, preciziranju sustava financiranja, te otvaranjem mogućnosti participiranja više osnivaca u osnivačkim pravima i financiranju u skladu s regionalnom razdiobom. Veća odgovornost u rukovođenju kazalištem proisteci će uvođenjem upravnih vijeća u upravljanje nacionalnim i drugim javnim kazalištima kao i obveza podnošenja redovitih izvješća o programskom i financijskom poslovanju. Detaljnije je uređen i način izbora i imenovanja intendantata i poslovnih ravnatelja kazališta, odnosno ravnatelja.

Sprječavanje sukoba interesa ostvariti će se provedbom odredbi o uvjetima angažmana rukovodećih zaposlenika izvan kazališta, a angažmanom kazališnih umjetnika na određeno vrijeme, odnosno po projektu ili programu, ostvariti će se bolja kadrovska iskorištenost i pokretljivost kazališnih umjetnika.

Predloženim Zakonom ostvariti će se sljedeće:

- osnivanje kazališta i kazališnih družina kao javnih i privatnih kazališta, čiji osnivač može biti Republika Hrvatska te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Uz mogućnost osnivanja kazališta i kazališnih družina kao javnih ustanova, otvara se i mogućnost osnivanja stalnog ili privremenog nacionalnog kazališnog ansambla kao kazališne družine, čime bi se ostvarila mogućnost ciljanog formiranja ansambla određenog profila prema potrebi, za određene repertoare ili projekte;

- kazališne kuće ovaj prijedlog Zakona napušta, kao prijelazni oblik prema stvaranju kazališta sa stalnim ansamblom;

- status četiriju nacionalnih kazališta je zadržan, uz mogućnost osnivanja već spomenutog nacionalnog kazališnog ansambla prema potrebi. Republika Hrvatska je osnivač jedino Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, dok su osnivači ostalih Grad Rijeka i Grad Split, a za Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku ravnomjerno Grad Osijek i Županija osječko-baranjska;

- predlaže se novi način upravljanja kazalištem uvođenjem upravnih vijeća, kao spona između osnivaca i intendanta, odnosno ravnatelja što će omogućiti bolje poslovanje i odgovarajući nadzor;

- u upravljanju kazalištem predviđa se mogućnost da i ostala javna kazališta, osim nacionalnih, imaju uz intendanta i poslovnog ravnatelja ako tako odluči osnivač. Novina se odnosi i na postupak izbora i imenovanja intendanta, prema kojoj intendant prilikom prijave na natjecaj predlaže i četverogodišnji program rada s financijskim i kadrovskim planom, a u skladu s prethodno određenim osnovnim programskim smjernicama kazališta koje je utvrdio osnivač;

- sprječavanje sukoba interesa, koje se odnosi na rad rukovodstva unutar samog kazališta, kao i izvan njega, postiže uvođenjem prethodne pismene suglasnosti upravnog vijeca za takve angažmane;

- odgovarajući nadzor nad upravljanjem i poslovanjem kazališta će se, uz uvođenje upravnih vijeca, osigurati i podnošenjem redovitih izvješća o ostvarenju programa i financijskoga plana, kao i mogućnošću da u ako osnivač ne prihvati izvješće, intendant, poslovni ravnatelj, odnosno ravnatelj javnog kazališta ili javne kazališne družine, mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata;

- zasnivanje radnog odnosa kazališnih umjetnika, kao i članova kolektivnih umjetničkih tijela (zbor, orkestar, balet) predviđa se ugovorom o radu na određeno vrijeme, na jednu, dvije ili četiri godine, ovisno o projektu ili programu za koji se angažirani, te ugovorom o radu na neodređeno vrijeme, a na temelju javnog natjecaja objavljenog u dnevnom tisku i audicije kojoj svi pristupaju prijavljeni umjetnici. Izuzetak su nacionalni prvaci koji mogu zaključiti ugovor o radu bez natjecaja i audicije ili po pozivu;

- status nacionalnih prvaka opere, drame i baleta hrvatskoga kazališta osobito istaknutim kazališnim umjetnicima dodjeljuje ministar kulture, na prijedlog stručnog povjerenstva pri Ministarstvu kulture, dok status prvaka dodjeljuje samo kazalište, što dosada nije bio slučaj;

- zabrana natjecanja kazališnih umjetnika i drugih kazališnih radnika s kazalištem ostvarit će se primjenom odredbe o mogućnosti njihova angažmana izvan kazališta isključivo uz prethodnu pisanu suglasnost intendanta, odnosno ravnatelja i uz obavezu zaključivanja ugovora kazališta s drugim poslodavcem o uvjetima angažmana;

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za rad javnih kazališta i javnih kazališnih družina osiguravaju se sukladno utvrđenim javnim potrebama u kulturi, te ih osiguravaju vlasnici i osnivači. Provođenje ovoga Zakona zahtijevat će osiguravanje sredstava ovisno o obliku i organizacijskoj strukturi kazališta, te programskim smjernicama koje će utvrditi osnivač kazališta, sukladno kulturnim potrebama i financijskim mogućnostima.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

PRIJEDLOG ZAKONA O KAZALIŠTIMA

OPCA ODREDBA

Clanak 1.

Ovim Zakonom uređuje se obavljanje kazališne djelatnosti, a osobito osnivanje kazališta i kazališnih družina, ustrojstvo i upravljanje kazalištem, položaj kazališnih umjetnika i drugih kazališnih radnika, te druga pitanja od značenja za kazališnu djelatnost.

KAZALIŠNA DJELATNOST

Clanak 2.

Kazališna djelatnost je od interesa za Republiku Hrvatsku i obavlja se kao javna služba.

Clanak 3.

Kazališna djelatnost obuhvata pripremu i/ili organizaciju te javno izvođenje dramskih, opernih, operetnih, baletnih, plesnih, lutkarskih i drugih scenskih i glazbeno-scenskih djela (u daljnjem tekstu: scenska i glazbena djela).

Kazališnu djelatnost obavljaju kazališta i kazališne družine kao samostalne pravne osobe, a iznimno kao posebne ustrojstvene jedinice unutar druge pravne osobe.

Clanak 4.

Kazališta su pravne osobe koje pripremaju i/ili organiziraju izvođenje te javno izvode scenska i glazbena djela, raspolazu kazališnim prostorom funkcionalno pogodnim i opremljenim za izvođenje scenskih i glazbenih djela te potrebnim umjetničkim, organizacijskim i tehničkim radnicima.

Clanak 5.

Kazališne družine su pravne osobe koje se osnivaju radi izvođenja scenskih i glazbenih djela.

Osnivanje kazališta i kazališnih družina

Clanak 6.

Kazališta i kazališne družine osnivaju se kao javna i privatna.

Republika Hrvatska, te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osniva kazalište i kazališnu družinu kao javnu ustanovu.

Na prijedlog ministra kulture Vlada Republike Hrvatske može osnovati stalni ili privremeni nacionalni kazališni ansambl kao kazališnu družinu.

Privatna kazališta i privatne kazališne družine mogu se osnivati kao ustanove, trgovačka društva i umjetnicke organizacije, a mogu ih osnovati domaće i strane pravne i fizičke osobe. Privatna kazališta mogu se osnovati ako su ispunjeni uvjeti iz ovoga Zakona, a po postupku sukladnom propisima po kojima se osnivaju.

Na kazalište i kazališnu družinu koja nema svojstvo pravne osobe već djeluje kao ustrojstvena jedinica unutar druge pravne osobe na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

Članak 7.

Kazalište se može osnovati ako su ispunjeni uvjeti iz članka 4. ovoga Zakona.

Postojanje uvjeta za osnivanje kazališta rješenjem utvrđuje županijski ured državne uprave nadležan za poslove kulture županije na čijem se području kazalište osniva, odnosno Gradski ured za kulturu Grada Zagreba, po prethodno pribavljenom mišljenju odgovarajućeg kulturnog vijeća.

Postojanje uvjeta za osnivanje kazališta kojega je osnivač Republika Hrvatska rješenjem utvrđuje ministar kulture po prethodno pribavljenom mišljenju odgovarajućeg kulturnog vijeća pri Ministarstvu kulture.

Članak 8.

Kazališta i kazališne družine upisuju se u sudski ili drugi odgovarajući registar, te u očevidnik kazališta.

Očevidnik kazališta vodi Ministarstvo kulture, a ministar kulture pravilnikom propisuje njegov sadržaj i način vođenja.

Sredstva za rad kazališta i kazališnih družina

Članak 9.

Sredstva za rad kazališta i kazališne družine koja uključuju sredstva za program i za materijalne izdatke osigurava osnivač sukladno zakonu, a na temelju prihvaćenog prijedloga programa i financijskog plana za ostvarenje programa.

Sredstva za program cine place i honorari angažiranih umjetnika, sredstva za ostala materijalna prava umjetnika, kao i troškovi opreme i izvođenja programa.

Sredstva za materijalne izdatke cine place kazališnih radnika, sredstva za ostala materijalna prava radnika, kao i tekuci izdaci redovitog poslovanja.

Osnivac je dužan osigurati odgovarajući prostor za rad kazališta i kazališne družine i sredstva za održavanje prostora.

Sredstva za rad kazališta i kazališne družine mogu osiguravati i iz prihoda ostvarenih svojom djelatnošću, iz zaklada, sponzorstava, darova i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Clanak 10.

Sredstva za rad kazališta i kazališne družine mogu se osiguravati i iz proracuna Republike Hrvatske i proracuna jedinica lokalne i podrucne (regionalne) samouprave, u dijelu u kojem je program utvrđen kao javna potreba.

Sredstva za posebne programe uz osnivaca može, zavisno od interesa, osiguravati Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, grad i općina u dijelu u kojem taj program utvrde kao javnu potrebu te druga pravna i fizička osoba. Posebnim programom smatra se svaki program koji nije uključen u redoviti program kazališta i kazališne družine. Osiguravanje sredstava za posebni program uređuje se posebnim ugovorom.

Clanak 11.

Osnivac je dužan osigurati sredstva za program sukladno kriterijima i standardima financiranja pripreme i javnog izvođenja programa koje, na prijedlog odgovarajućeg kulturnog vijeca sukladno Zakonu o kulturnim vijećima, propisuje ministar kulture pravilnikom.

Sredstva za place i druga materijalna prava kazališnih radnika osnivac je dužan osigurati u skladu s propisima i kolektivnim ugovorom koji se na njih primjenjuje.

Sredstva za tekuće izdatke redovitog poslovanja osnivac osigurava u visini opravdanih stvarnih troškova.

Clanak 12.

Osnivac je obavezan prije raspisivanja natjecaja za intendanta odnosno ravnatelja utvrditi osnovne programske smjernice s financijskim okvirom za sljedeće četverogodišnje razdoblje.

Osnovne programske smjernice javnog kazališta i javne kazališne družine utvrđuje osnivac, na temelju strategije kulturnoga razvitka i javnih potreba, uvažavajući umjetnicke kriterije i zadani financijski okvir.

Smjernice se obavezno objavljuju u natjecaju za intendanta odnosno ravnatelja.

Dokumentacija

Članak 13.

Kazalište i kazališna družina dužni su cuvati dokumentaciju, registraturno i arhivsko gradivo u skladu s propisima o zaštiti arhivskog gradiva i arhivima.

Kada kazališta i kazališne družine prestanu s radom, dokumentacija, registraturno i arhivsko gradivo predaju se na cuvanje nadležnom arhivu.

Prestanak kazališta i kazališne družine

Članak 14.

Kazalište i kazališna družina prestaje s radom sukladno zakonu i drugim propisima.

Odluku o prestanku nacionalnog kazališta i nacionalnog kazališnog ansambla kojih je osnivač Republika Hrvatska može donijeti Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture.

Odluku o prestanku ostalih javnih kazališta može donijeti osnivač uz prethodno mišljenje ministra kulture.

JAVNA KAZALIŠTA I JAVNE KAZALIŠNE DRUŽINE

Članak 15.

Javna kazališta i javne kazališne družine svojim programima ostvaruju interes osnivača u zadovoljavanju javnih potreba za kazališnom djelatnosti.

Članak 16.

Osnivaci javnih kazališta i javnih kazališnih družina međusobna prava i obveze glede osiguravanja sredstava i svih ostalih pitanja vezanih uz njihov rad ureduju aktom o osnivanju, statutom i međusobnim ugovorom.

Osnivaci ne mogu ugovorom iz stavka 1. ovoga članka isključiti ili ograničiti odgovornost za obveze ispod razine svog osnivačkog udjela.

Ako se ne zaključi ugovor iz stavka 1. ovoga članka, osnivaci su dužni osigurati sredstva za rad javnih kazališta i javnih kazališnih družina najmanje u visini sredstava osiguranih u prethodnoj godini.

Clanak 17.

Nacionalna kazališta i nacionalni kazališni ansambli svojim programima zadovoljavaju javne potrebe na razini Republike Hrvatske u obavljanju kazališne djelatnosti.

Radi ostvarivanja ciljeva iz stavka 1. ovoga clanka nacionalna kazališta i nacionalni kazališni ansambli organiziraju se tako da ostvaruju programe dramske i glazbeno-scenske umjetnosti, uvažavajući teritorijalnu ravnomjernost i regionalnu zastupljenost u obavljanju kazališne djelatnosti.

Clanak 18.

Nacionalna kazališta su:

- Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu,
- Hrvatsko narodno kazalište Split,
- Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku,
- Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca Rijeka.

U sastavu Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka djeluje Talijanska drama. Djelovanje Talijanske drame pobliže se uređuje statutom Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka.

Ustrojstvo i upravljanje

Clanak 19.

Ustrojstvo i upravljanje kazalištem i kazališnom družinom pobliže se uređuje statutom i drugim općim aktima kazališta, a u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju.

Upravno vijeće

Clanak 20.

Javnim kazalištem i javnom kazališnom družinom upravlja upravno vijeće.

Upravno vijeće javnog kazališta i javne kazališne družine ima tri ili pet članova od kojih većinu imenuje predstavničko tijelo osnivača iz reda uglednih umjetnika i radnika u kulturi, a ostale članove iz svojih redova bira umjetničko osoblje kazališta, odnosno kazališne družine.

Članove upravnog vijeća javnog kazališta i javne kazališne družine kojoj je osnivač Republika Hrvatska imenuje ministar kulture.

Broj članova upravnog vijeća javnog kazališta i javne kazališne družine koja ima više osnivača može biti veći od broja iz stavka 2. ovoga clanka, ali mora biti

razmjeran osnivačkim udjelima, odnosno utvrđen osnivačkim aktom, statutom i međusobnim ugovorom osnivača iz članka 6. stavka 5. ovoga Zakona.

Nacin imenovanja, izbora i razrješenje članova upravnog vijeća, donošenje odluka i druga pitanja vezana uz rad upravnog vijeća, uređuju se aktom o osnivanju i statutom kazališta i kazališne družine.

Mandat članova upravnog vijeća je 4 godine.

Članak 21.

Upravno vijeće:

- na prijedlog intendantata odnosno ravnatelja potvrđuje program rada kazališta odnosno kazališne družine, koji mora biti sukladan s osnovnim programskim smjernicama i financijskim okvirom iz članka 11. stavka 1. ovoga Zakona,
- nadzire ostvarivanje programa te njegovo financijsko i kadrovsko izvršavanje (ostvarivanje),
- razmatra i usvaja programsko i financijsko izvješće intendantata odnosno ravnatelja,
- odlučuje o financijskom planu i godišnjem obracunu,
- uz suglasnost osnivača donosi statut i druge opće akte kazališta odnosno kazališne družine ,
- predlaže osnivaču i intendantu odnosno ravnatelju promjene u organizaciji rada kazališta odnosno kazališne družine,
- daje osnivaču i intendantu odnosno ravnatelju mišljenja o pojedinim pitanjima, te
- obavlja i druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Intendant i poslovni ravnatelj

Članak 22.

Intendant je umjetnički voditelj nacionalnog kazališta i nacionalnog kazališnog ansambla koji organizira i provodi umjetnički program i za njega je odgovoran.

Poslovni ravnatelj organizira i vodi poslovanje nacionalnog kazališta i nacionalnog kazališnog ansambla, vodi poslovnu politiku i odgovoran je za zakonitost rada.

Zadace i ovlasti intendanta i poslovnog ravnatelja, uz poslove i zadace utvrđene zakonom, pobliže se utvrđuju aktom o osnivanju i statutom.

Članak 23.

Intendant nacionalnog kazališta i nacionalnog kazališnog ansambla predlaže upravnom vijeću imenovanje po jednoga pomoćnika intendanta za dramski, operni i baletni program. Intendant Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka

obavezan je predložiti upravnom vijecu imenovanje pomoćnika intendanta za Talijansku dramu.

Izbor i imenovanje pomoćnika intendanta provodi se temeljem javnog natjecaja. Postupak i vrijeme na koje se imenuje pomoćnik ravnatelja pobliže se uređuje statutom.

Ravnatelj

Članak 24.

Javnim kazalištem i javnom kazališnom družinom, osim onih iz članka 22. ovoga Zakona, rukovodi ravnatelj. Ravnatelj organizira i provodi umjetnički program, organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa kazalište odnosno kazališnu družinu, vodi poslovnu politiku i odgovoran je za zakonitost rada. Zadace i ovlasti ravnatelja, uz poslove utvrđene zakonom, pobliže se utvrđuju aktom o osnivanju i statutom.

Ravnatelj može upravnom vijecu predložiti imenovanje pomoćnika ravnatelja. Izbor i imenovanje pomoćnika ravnatelja provodi se temeljem javnog natjecaja. Postupak i vrijeme na koje se imenuje pomoćnik ravnatelja pobliže se uređuje statutom.

Javno kazalište i javna kazališna družina može imati intendanta i poslovnog ravnatelja ako to odluci osnivač aktom o osnivanju ili statutom.

Izbor i imenovanje intendanta, poslovnog ravnatelja i ravnatelja

Članak 25.

Intendanta i poslovnog ravnatelja Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, te nacionalnog kazališnog ansambla imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture.

Intendanta i poslovnog ravnatelja ostalih nacionalnih kazališta imenuje i razrješava predstavničko tijelo osnivača na prijedlog upravnog vijeća kazališta.

Intendanta i poslovnog ravnatelja odnosno ravnatelja javnih kazališta i javnih kazališnih družina kojih su osnivači županije, Grad Zagreb, gradovi i općine, imenuje i razrješava predstavničko tijelo osnivača na prijedlog upravnog vijeća.

U slučaju da kazalište ili kazališna družina ima više osnivača, intendanta i poslovnog ravnatelja imenuje, na prijedlog upravnog vijeća, predstavničko tijelo grada u kojemu je sjedište kazališta odnosno kazališne družine, uz suglasnost predstavničkih tijela drugih osnivača. Postupak i način imenovanja pobliže se uređuje aktom o osnivanju, statutom i ugovorom iz članka 18. ovoga Zakona.

Clanak 26.

Intendant i poslovni ravnatelj odnosno ravnatelj imenuje se na temelju javnog natjecaja na vrijeme od cetiri godine, a na temelju predloženoga cetverogodišnjeg programa rada koji obavezno sadrži godišnji financijski i kadrovski plan ostvarenja predloženog programa.

Natjecaj za intendanta, poslovnog ravnatelja, odnosno ravnatelja raspisuje se najkasnije 6 mjeseci prije isteka mandata postojećeg intendanta, poslovnog ravnatelja, odnosno ravnatelja.

Natjecaj iz stavka 1. ovoga clanka objavljuje se u dnevnom tisku, a za nacionalna kazališta i u Narodnim novinama.

Natjecaj iz stavka 1. ovoga clanka raspisuje i provodi upravno vijeće.

Clanak 27.

Za vrijeme otvorenog natjecajnog roka svakom kandidatu upravno vijeće dužno je osigurati uvid u izvješća o poslovanju i ostvarenom programu, te u kadrovske i financijske pokazatelje.

Pravo na uvid iz stavka 1. ovoga clanka obvezno se navodi u tekstu natjecaja te mjesto i vrijeme u kojem se može ostvariti. Podatke koje sazna uvidom kandidat ne smije javno iznositi niti objavljivati.

Clanak 28.

Uvjeti za imenovanje intendanta i poslovnog ravnatelja odnosno ravnatelja propisuju se aktom o osnivanju i statutom.

Clanak 29.

Kada je aktom o osnivanju ili statutom javnog kazališta i javne kazališne družine predviden intendant i poslovni ravnatelj, na njihov se izbor i imenovanje na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o nacionalnom kazalištu i nacionalnom kazališnom ansamblu.

Sprjecavanje sukoba interesa

Clanak 30.

Intendant, poslovni ravnatelj, pomocnik intendanta, odnosno ravnatelj i pomocnik ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine za vrijeme trajanja mandata mogu umjetnicki djelovati i obavljati kazališne poslove izvan svoga kazališta, odnosno kazališne družine uz prethodnu pisanu suglasnost upravnog vijeca.

Izvješća o programskom i financijskom poslovanju

Clanak 31.

Intendant, poslovni ravnatelj odnosno ravnatelj dužni su upravnom vijeću tromjesečno podnositi izvješća o ostvarenju programskog i financijskog poslovanja.

Upravno vijeće razmatra i usvaja godišnje programsko i financijsko izvješće.

Clanak 32.

Nacionalna i ostala javna kazališta i kazališne družine dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvješće o ostvarenju programskog i financijskog poslovanja osnivaču, te uvijek na zahtjev osnivača.

Osim izvješća iz stavka 1. ovoga članka osnivaču se obavezno podnosi i programsko i financijsko izvješće o ostvarenju protekle kazališne sezone.

Izvješća podnose intendant i poslovni ravnatelj, odnosno ravnatelj uz obavezno dostavljanje mišljenja upravnog vijeća.

Ako osnivač ne prihvati programsko odnosno financijsko izvješće, intendant, poslovni ravnatelj, odnosno ravnatelj kazališta i kazališne družine može biti razriješen dužnosti prije isteka mandata na koji je imenovan. Prije donošenja odluke o razrješenju, intendantu, poslovnom ravnatelju, odnosno ravnatelju mora se pružiti mogućnost ocitovanja o razlozima za razrješenje.

Privatna kazališta i kazališne družine

Clanak 33.

Privatno kazalište i kazališnu družinu vodi i njome upravlja ravnatelj.

Ravnatelja iz stavka 1. ovoga članka imenuje osnivač, po postupku i uz uvjete utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Statut i druge opće akte donosi ravnatelj uz suglasnost osnivača, odnosno prema propisima po kojima je kazalište ili kazališna družina osnovana.

Clanak 34.

Na privatna kazališta i kazališne družine, ako su osnovane kao ustanove, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

Clanak 35.

Osnivači privatnog kazališta i kazališne družine ne mogu biti osobe koje su zaposlenici javnog kazališta ili javne kazališne družine temeljem ugovora o radu zaključenog na više od godine dana.

Osoba koja se zaposli u javnom kazalištu odnosno javnoj kazališnoj družini na više od godine dana, dužna se u roku od 15 dana odreci osnivačkog udjela u privatnom kazalištu odnosno kazališnoj družini.

Clanak 36.

Privatno kazalište i kazališna družina ciji se programi financiraju iz proračunskih sredstava dužna je omogućiti financijski nadzor nadležnim tijelima državne uprave odnosno tijelima revizije.

NADZOR

Nadzor nad zakonitošću rada

Clanak 37.

Nadzor nad zakonitošću rada i opcij akata nacionalnih kazališta i nacionalnih kazališnih ansambala obavlja Ministarstvo kulture.

Nadzor nad zakonitošću rada i opcij akata ostalih javnih kazališta i javnih kazališnih družina obavlja županijsko tijelo državne uprave nadležno za poslove kulture, odnosno Gradski ured za kulturu Grada Zagreba.

Nadzor nad zakonitošću rada i opcij akata privatnih kazališta i privatnih kazališnih družina obavlja se sukladno propisima prema kojima su osnovana.

Nadzor nad financijskim poslovanjem

Clanak 38.

Nadzor nad financijskim poslovanjem javnog kazališta i javne kazališne družine obavlja nadležno tijelo državne uprave odnosno tijelo revizije najmanje jednom godišnje.

Nadzor nad financijskim poslovanjem privatnih kazališta i privatnih kazališnih družina obavlja se sukladno propisima prema kojima su osnovana.

KAZALIŠNI UMJETNICI I DRUGI KAZALIŠNI RADNICI

Clanak 39.

Kazališnu djelatnost obavljaju kazališni umjetnici, te stručni i drugi kazališni radnici.

Kazališni umjetnici

Clanak 40.

Kazališni umjetnici zasnivaju radni odnos u javnim kazalištima i javnim kazališnim družinama ugovorom o radu na određeno ili ugovorom o radu na neodređeno vrijeme.

Kazališni umjetnici u javnim kazalištima i javnim kazališnim družinama zasnivaju radni odnos zaključivanjem ugovora o radu na određeno vrijeme za potrebe određenog projekta ili programa.

Kazališni umjetnici radni odnos zasnivaju na temelju javnog natjecaja koji se objavljuje u dnevnom tisku.

Kazališni umjetnici prijavljeni na natjecaj dužni su pristupiti audiciji. Audiciju provodi audicijsko povjerenstvo koje imenuje intendant, odnosno ravnatelj.

Nacionalni prvaci mogu zaključiti ugovor o radu bez natjecaja i bez audicije.

Nacin raspisivanja i provođenja natjecaja i audicije uređuje se statutom i opcim aktima.

Kazališni umjetnici u javnom kazalištu i javnoj kazališnoj družini ugovor o radu zaključuju s ravnateljem, a u nacionalnom kazalištu i nacionalnom kazališnom ansamblu uz supotpis intendanta i poslovnog ravnatelja.

Clanak 41.

Kazališni umjetnici koji cine kolektivna umjetnicka tijela orkestra, zboru, baleta i plesa zasnivaju radni odnos zaključivanjem ugovora o radu na neodređeno ili određeno vrijeme. Uvjeti za zaključivanje ugovora o radu pobliže se uređuju statutom.

Clanovi kolektivnih umjetnickih tijela iz stavka 1. ovoga clanka mogu se javljati na natjecaj i pristupati audiciji za pojedine projekte ili programe koje raspisuje kazalište u kojem su zaposleni.

Clanak 42.

S kazališnim umjetnicima s kojima je zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme može se zaključiti novi ugovor o radu na određeno vrijeme bez raspisivanja natjecaja.

Kazališni umjetnici s kojima se neće zaključiti novi ugovor o radu obavezno se o tome pisano obavješuju najkasnije šest mjeseci prije isteka ugovora o radu. U istom roku kazališnom se umjetniku može ponuditi zaključivanje ugovora o radu za

obavljanje drugih poslova i zadataka sukladno njegovoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima.

Članak 43.

Ministar kulture posebnim pravilnikom utvrđuje koji se kazališni radnici smatraju kazališnim umjetnicima.

Nacionalni prvaci

Članak 44.

Nacionalnim prvakom opere, drame i baleta hrvatskoga kazališta može postati osobito istaknuti kazališni umjetnik.

Status nacionalnog prvaka dodjeljuje ministar kulture na prijedlog stručnog povjerenstva koje se osniva pri Ministarstvu kulture.

Sredstva za plaću nacionalnog prvaka osigurava osnivač kazališta odnosno kazališne družine u kojoj je zaposlen.

Drugi kazališni radnici

Članak 45.

Kazališni radnici, koji nisu kazališni umjetnici u smislu ovoga Zakona, radni odnos zasnivaju zaključivanjem ugovora o radu sukladno Zakonu o radu, statutu, kolektivnom ugovoru i drugim opcim aktima kazališta odnosno kazališne družine.

Članak 46.

Voditelji ustrojstvenih cjelina u javnim kazalištima i javnim kazališnim družinama zasnivaju radni odnos zaključivanjem ugovora o radu na određeno ili neodređeno vrijeme sukladno statutu, kolektivnom ugovoru i drugim opcim aktima kazališta odnosno kazališne družine.

Zabrana natjecanja kazališnog radnika s kazalištem

Članak 47.

Kazališni umjetnici i drugi kazališni radnici zaposleni u javnom kazalištu ili javnoj kazališnoj družini mogu obavljati kazališne poslove izvan kazališta odnosno kazališne družine uz prethodnu pisanu suglasnost intendanta, odnosno ravnatelja.

O uvjetima obavljanja poslova iz stavka 1. ovoga članka, kazalište odnosno kazališna družina zaključuje ugovor s drugim poslodavcem.

Prestanak ugovora o radu

Clanak 48.

Ugovor o radu s kazališnim umjetnikom i drugim kazališnim radnikom može se raskinuti prije isteka vremena na koje je zaključen pod uvjetom i na način utvrđen zakonom i kolektivnim ugovorom, te u slučaju nepoštivanja odredbi ovoga Zakona

Angažiranje umjetnika i drugih vanjskih suradnika

Clanak 49.

Za izvođenje i ostvarivanje pojedinih dijelova kazališnog programa (repertoara) mogu se iznimno angažirati umjetnici i drugi vanjski suradnici.

S osobama iz stavka 1. ovoga članka zaključuje se ugovor o autorskom djelu ili ugovor o djelu sukladno zakonu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clanak 50.

Javna kazališta i javne kazališne družine dužne su u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti statut i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona, a u daljnjem roku od 4 mjeseca uskladiti upravljanje i poslovanje s odredbama ovoga Zakona.

Osnivaci kazališnih kuća mogu u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona postojeće kazališne kuće pretvoriti u kazalište sukladno odredbama ovoga Zakona.

Clanak 51.

Ministar kulture će u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike utvrđene ovim Zakonom.

Pravilnici doneseni na temelju Zakona o kazalištima («Narodne novine», broj 61/91, 50/95 i 13/97) ostaju na snazi do donošenja novih pravilnika prema odredbama ovoga Zakona.

Clanak 52.

Ministar kulture može posebnim pravilnikom urediti pitanja vezana uz status, ustrojstvo i financiranje kazališnih, glazbenih, glazbeno-scenskih festivala i drugih manifestacija koje svojim programima ostvaruju interes Republike Hrvatske na području kulture i međunarodne kulturne suradnje.

Clanak 53.

Intendant, poslovni ravnatelj i ravnatelj javnog kazališta i javne kazališne družine, danom stupanja na snagu ovoga Zakona nastavlja obavljati svoje poslove i zadace do isteka roka iz clanka 51. stavka 1. ovoga Zakona.

U istom roku javna kazališta i javne kazališne družine provest ce postupak izbora i imenovanja intendanta i poslovnog ravnatelja odnosno ravnatelja prema odredbama ovoga Zakona.

Clanak 54.

Kazališni umjetnici, te strucni i drugi kazališni radnici stupanjem na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom sukladno svojim ugovorima o radu.

Clanak 55.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o kazalištima («Narodne novine», broj 61/91, 50/95, 13/97 i 127/00).

Clanak 56.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama», a primjenjuje se od 1. siječnja 2006. godine.

OBRAZLOŽENJE

Clanak 1.

Uvodna je odredba koja određuje obuhvat Zakona.

Clanci 2.- 5.

Definiraju kazališnu djelatnost kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku koju, kao javnu službu, obavljaju kazališta i kazališne družine kao samostalne pravne osobe. Iznimno se predviđa i mogućnost da kazališnu djelatnost mogu obavljati kazališta kao posebne ustrojstvene jedinice unutar druge pravne osobe.

Kazališta i kazališne družine razlikuje se po tome što kazališta pripremaju i javno izvode scenska i glazbena djela i raspolažu prostorom odgovarajuće opremljenim za njihovo izvođenje, te potrebnim umjetničkim i drugim osobljem, dok se kazališne družine osnivaju samo radi izvođenja scenskih i glazbenih djela neovisno o prostoru.

Clanci 6.- 8.

Uređuju osnivanje kazališta i kazališnih družina.

Kazališta i kazališne družine osnivaju se kao javne i kao privatne pravne osobe, a mogu ih osnivati javno pravni subjekti – Republika Hrvatska, jedinice lokalne samouprave te pojedine pravne i fizičke osobe.

Vlada Republike Hrvatske može na prijedlog ministra kulture, prema potrebi, osnovati privremeni ali i stalni nacionalni kazališni ansambl i to kao kazališnu družinu. Dakle bez posebnog prostora i drugog osoblja koje mora imati kazalište.

I javna i privatna kazališta mogu se osnovati ako su ostvareni uvjeti iz clanka 4. i 5. Zakona, a postojanje uvjeta rješenjem utvrđuju odgovarajuća tijela državne uprave uz prethodno mišljenje kulturnih vijeca.

Kao i sve druge pravne osobe kazališta i kazališne družine upisuju se u sudski ili drugi odgovarajući registar, te u Očevidnik kazališta pri Ministarstvu kulture. Sadržaj i način vođenja Očevidnika posebnim pravilnikom propisuje Ministarstvo kulture.

Clanci 9. – 12.

Propisuju način osiguravanja sredstava za rad kazališta koji se temelji na Zakonu o ustanovama, Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi i drugim propisima iz područja financiranja.

Prvenstveni obveznik osiguravanja sredstava je osnivač. On osigurava sredstva na temelju prihvaćenog prijedloga programa i financijskoga plana, a dužan je osigurati i odgovarajući prostor za rad kazališta i kazališne družine, kao sredstva za održavanje prostora.

Dakako, kazališta mogu sredstva pribavljati i iz vlastitih prihoda, zaklada, sponzorstava, darova i drugih zakonom dopuštenih izvora.

Iz Proracuna Republike Hrvatske i Proracuna jedinica lokalne samouprave, također se mogu izdvajati sredstva za pojedine kazališne programe zavisno od njihova interesa i ukoliko te programe uvrste u svoje programe javnih potreba u kulturi. U tom se slučaju osiguravanje sredstava uređuje posebnim ugovorom.

Ministar kulture obavezan je donijeti poseban pravilnik kojim će utvrditi kriterije i standarde za financiranje pripreme javnog izvođenja kazališnih programa koji će biti polazište osnivačima pri osiguravanju sredstava za kazališta i kazališne družine, a kazališnim radnicima osnivači su dužni osigurati plaće i druga materijalna prava sukladno važećim propisima i kolektivnim ugovorima.

Na temelju strategije kulturnog razvitka i javnih potreba u kulturi, a uvažavajući umjetničke kriterije i raspoložive financijske okvire, osnivač utvrđuje osnovne programske smjernice javnog kazališta i javne kazališne družine.

Smjernice je osnivač dužan utvrditi prije raspisivanja natjecaja za intendanta odnosno ravnatelja kazališta i s financijskim okvirom za četverogodišnje razdoblje. Ove smjernice obvezno se objavljuju u natjecaju za intendanta.

Članak 13.

Obvezuje kazališta i kazališne družine da čuvaju svu dokumentaciju te registraturno i arhivsko gradivo nastalo njihovim radom, sukladno propisima o zaštiti arhivskoga i registraturnog gradiva. Posebno je važna obveza kazališta i kazališnih družina da u slučaju prestanka rada obvezno predaju gradivo nadležnom arhivu.

Članak 14.

Predviđa mogućnost prestanka kazališta i kazališne družine odlukom osnivača koju on može donijeti samo uz prethodno mišljenje ministra kulture. Međutim odluku o prestanku nacionalnog kazališta i nacionalnog kazališnog ansambla čiji je osnivač Republika Hrvatska može donijeti samo Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture.

Članci 15. i 16.

Definiraju javna kazališta i javne kazališne družine kao one koje svojim programima ostvaruju interes osnivača u zadovoljavanju javnih potreba u području kazališne djelatnosti.

Sva ostala pitanja glede osnivanja javnih kazališta i javnih kazališnih družina, međusobnih odnosa njihovih osnivača te osiguravanja sredstava Zakon prepušta aktu o osnivanju, Statutu i međusobnom ugovoru u slučaju postojanja više osnivača. Propisuje se i obveza suosnivača da u slučaju izostanka ugovora o sufinanciranju, u osiguravanju sredstava za kazališta ne smiju ći ispod razine osiguranih sredstava za proteklo razdoblje.

Članci 17. i 18.

Definiraju nacionalna kazališta kao ona koja svojim programom zadovoljavaju javne potrebe u obavljanju kazališne djelatnosti na razini Republike Hrvatske, uvažavajući teritorijalnu ravnomjernost i regionalnu zastupljenost pri ostvarivanju programa dramske i glazbeno-scenske umjetnosti.

Nacionalna kazališta su taksativno nabrojena, a Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca u Rijeci obvezuje se na organiziranje Talijanske drame u svom sastavu.

Članci 19. – 24.

Uređuju ustrojstvo i upravljanja kazalištem i kazališnom družinom sukladno Zakonu o ustanovama i Zakonu o upravljanju javnim ustanovama u kulturu.

Propisuje se broj i sastav članova Upravnog vijeca, način njihova imenovanja, izbora i razrješenja te zadace Upravnoga vijeca.

Za umjetničkog voditelja nacionalnog kazališta određuje se intendant koji vodi umjetnički program i za njega je odgovoran, a za organizaciju i poslovanje nacionalnog kazališta određuje se poslovni ravnatelj koji je odgovoran za zakonitost rada nacionalnog kazališta.

Intendant nacionalnog kazališta obvezuje se da Upravnom vijecu predloži po jednoga pomocnika intendanta za dramski, operni i baletni program, a intendant HNK Rijeka obavezan je predložiti i imenovanje pomocnika za Talijansku dramu.

Ostala javna kazališta i javne kazališne družine, sukladno odluci osnivaca, ne trebaju imati i intendanta i poslovnog ravnatelja, vec njihove zadace i poslovi mogu biti objedinjeni u osobi ravnatelja kazališta. U tom slucaju ravnatelj organizira i odgovara i za umjetnicki rad i za zakonitost rada kazališta. Ravnatelj kazališta takoder može Upravnom vijecu predložiti imenovanje pomocnika.

Clanci 25. – 29.

Ureduju izbor i imenovanje intendanta, poslovnog ravnatelja i ravnatelja nacionalnih i ostalih javnih kazališta.

Intendanta i poslovnog ravnatelja Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture, a ostalih nacionalnih kazališta predstavnicko tijelo osnivaca na prijedlog Upravnog vijeca kazališta.

Intendant, poslovni ravnatelj i ravnatelj kazališta imenuju se na cetiri godine, na temelju javnog natjecaja i predloženog cetverogodišnjeg programa rada koji obavezno sadrži godišnji financijski i kadrovski plan.

Natjecaj raspisuje i provodi Upravno vijeće kazališta. Pristupnici natjecaju imaju pravo na uvid u izvješća o poslovanju i ostvarenom programu kazališta te u kadrovske i financijske pokazatelje. Prema podacima koje na taj nacin saznaju dužni su se odnositi kao prema poslovnoj tajni.

Uvjeti koje moraju zadovoljavati osobe da bi bile imenovane za intendanta, poslovnog ravnatelja ili ravnatelja kazališta, ureduju se aktom o osnivanju i statutom kazališta.

Clanak 30.

Ureduje sprjecavanje sukoba interesa na nacin da intendant, poslovni ravnatelj, pomocnik intendanta, ravnatelj i pomocnik ravnatelja za vrijeme trajanja mandata mogu djelovati izvan svoga kazališta samo uz prethodnu pisanu suglasnost Upravnog vijeca.

Clanci 31. – 32.

Propisuju intendantu, poslovnom ravnatelju i ravnatelju obvezu podnošenja upravnom vijecu tromjesecnog izvješća o ostvarenju program i financijskom poslovanju, a upravnom vijecu obvezu razmatranja i usvajanja godišnjeg programa i financijskog izviješća.

Osim toga, financijsko izvješće i izvješće o ostvarenju programa protekle kazališne sezone obavezne se podnosi osnivacu najmanje jednom godišnje i uvijek na njegov zahtjev.

U slucaju da osnivač ne prihvati programsko odnosno financijsko izviješće, intendant poslovni ravnatelj ili ravnatelj kazališta može biti razriješen dužnosti prije isteka mandata. Prije odluke o razrješenju mora mu biti pružena mogucnost ocitovanja.

Clanci 33. – 36.

Ureduju upravljanje privatnim kazalištima i kazališnim družinama i to tako da ravnatelja imenuje osnivač po postupku i uvjetima utvrđenim zakonom prema kojemu se privatno kazalište osniva te aktom o osnivanju i Statutom. Ovo je u veze sa

clankom 6. prema kojemu se privatna kazališta i privatne kazališne družine mogu osnivati kao ustanove, trgovačka društva i umjetnicke organizacije.

Zaposlenici javnih kazališta i javnih kazališnih družine ne mogu biti osnivaci privatnog kazališta ako su u javnom kazalištu zaposleni temeljem ugovora o radu na više od godinu dana. U tom su slučaju dužni odreci se svojih osnivačkih udjela u privatnom kazalištu ili privatnoj kazališnoj družini.

Privatna kazališta čiji se programi financiraju makar i dijelom iz proračunskih sredstava, dužni su omogućiti nadležnim tijelima državne uprave, odnosno revizije financijski nadzor.

Clanci 37. i 38.

Ureduju nadzor nad zakonitošću rada nacionalnih kazališta, ostalih javnih kazališta i privatnih kazališta kao i nadzor nad financijskim poslovanjem.

Zakonitost rada i općih akata nacionalnih kazališta nadzire Ministarstvo kulture, a ostalih javnih kazališta, odgovarajuće tijelo državne uprave.

Financijski nadzor nad poslovanjem javnih kazališta obavlja nadležno tijelo državne uprave i revizije najmanje jednom godišnje.

Nadzor nad zakonitošću rada kao i financijski nadzor privatnih kazališta, obavlja se sukladno propisima po kojima su osnovana.

Clanci 39. – 46.

Ureduju da kazališnu djelatnost obavljaju kazališni umjetnici te stručni i drugi kazališni radnici.

Propisuje se kada i u kojim slučajevima kazališni radnici zaključuju u javnim kazalištima i javnim kazališnim družinama ugovor o radu na određeno, a kada na neodređeno vrijeme, te se propisuje obveza javnog natjecaja i audicije.

Od obveze zaključivanja ugovora o radu putem javnog natjecaja i audicije oslobođeni su nacionalni prvaci.

Propisuje se obveza kazališta da kazališne umjetnike s kojima neće zaključiti novi ugovor o radu o tome pisano obavijeste najkasnije 6 mjeseci prije isteka ugovora o radu, a u istom roku može mu se ponuditi zaključivanje ugovora o radu za obavljanje drugih poslova sukladno njegovoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima.

Ministar kulture obvezuje se posebnim pravilnikom utvrditi koji se kazališni radnici smatraju kazališnim umjetnicima. Na prijedlog posebnog stručnog povjerenstva pri Ministarstvu kulture ministar kulture može osobito istaknutim kazališnim umjetnicima dodijeliti status Nacionalnog prvaka opere, drame ili baleta hrvatskoga kazališta. Osnivaci kazališta u kojima su zaposleni nacionalni prvaci dužni su osigurati sredstva za njihove plaće.

Kazališni radnici koji nisu kazališni umjetnici u smislu Zakona o kazalištima, radni odnos zasnivaju zaključivanjem ugovora o radu sukladno Zakonu o radu, Statutu i odgovarajućem kolektivnom ugovoru, a za voditelje ustrojstvenih cjelina ostavlja se mogućnost zaključivanja ugovora o radu bilo na određeno bilo na neodređeno vrijeme, ovisno o statutu i drugim općim aktima kazališta.

Clanak 47.

Ureduje zabranu natjecanja kazališnog radnika s kazalištem tako da kazališni umjetnici i drugi kazališni radnici zaposleni u javnom kazalištu mogu obavljati poslove izvan svoga kazališta samo uz prethodnu pisanu suglasnost intendanta, odnosno ravnatelja. U tom slučaju kazalište u kojemu je umjetnik zaposlen zaključuje s drugim poslodavcem ugovor kojim se ureduju uvjeti obavljanja poslova izvan kazališta.

Clanak 48.

Uređuje mogućnost raskidanja ugovora o radu s kazališnim umjetnikom i drugim kazališnim radnikom prije isteka vremena na koje je zaključen samo pod uvjetima i na način utvrđen zakonom i kolektivnim ugovorom.

Clanak 49.

Ostavlja mogućnost iznimnog angažiranja vanjskih umjetnika i drugih vanjskih suradnika za ostvarivanje pojedinih dijelova kazališnog repertoara temeljem autorskog ugovora ili ugovora o djelu.

Clanci 50. – 54.

Prijelazne su i završne odredbe koje uređuju rokove u kojima su javna kazališta i javne kazališne družine dužne uskladiti svoje akte i poslovanje s ovim Zakonom nakon njegova stupanja na snagu.

Osnivaci postojećih kazališnih kuća mogu u roku godine dana od stupanja Zakona na snagu postojeće kazališne kuće pretvoriti u kazalište prema odredbama ovoga Zakona.

Ministar kulture će u roku 90 dana donijeti nove pravilnike, a postojeći pravilnici doneseni na temelju ranijega Zakona o kazalištima ostaju na snazi do donošenja novih.

Ministru kulture otvara se mogućnost da posebnim pravilnikom uredi pitanja vezana uz kazališne, glazbeno-scenske i druge manifestacije koje svojim programima ostvaruju interes Republike Hrvatske u području kulture i međunarodne kulturne suradnje.

Zatečeni intendant, poslovni ravnatelj i ravnatelj javnih kazališta nastaviti će obavljati svoju dužnost do roka koji Zakon predviđa za donošenje novih akata i usklađivanje rada kazališta i kazališnih družina sa novim Zakonom, a kazališta će u istom roku provesti postupak izbora i imenovanja intendanta, poslovnog ravnatelja odnosno ravnatelja prema odredbama ovoga Zakona.

Kazališni umjetnici, te stručni i drugi kazališni radnici stupanjem na snagu ovoga Zakona nastaviti će s radom sukladno svojim ugovorima o radu.

Clanci 55. i 56.

Završne su odredbe koje određuju prestanak važenja Zakona o kazalištima ("Narodne novine", broj 61/91, 50/95, 13/97 i 127/00) te stupanje na snagu ovoga Zakona osmog dana od objave u "Narodnim novinama", uz početak primjene od 1. siječnja 2006. godine.